

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

EVA: 2013-2430-0047
Številka: 00729-28/2013/7
Datum: 30. 5. 2013

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	31-05-2013	
Šifra:	326-07/13-18/1	
Povezava:		
EPA:	1214-VI	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Vlada Republike Slovenije je na 11. redni seji dne 30. 5. 2013 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa – skrajšani postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada predlaga, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona med katerimi so najpomembnejše:

- strožja obravnava voznikov povratnikov,
- jasnejše določanje pooblastil pooblaščenih uradnih oseb in
- poenotenje določenih predpisanih glob in stranskih sankcij za prekrške s področja varnosti cestnega prometa.

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da na podlagi drugega odstavka 153. člena Poslovnika Državnega zbora pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o pravilih cestnega prometa.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Samo Omerzel, minister za infrastrukturo in prostor,
- mag. Miloš Pregl, generalni direktor Direktorata za promet, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor,
- mag. Bojan Žlender, sekretar, Direktorat za promet, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor,
- Brigita Miklavc, podsekretarka, Direktorat za promet, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor,
- Alojz Habič, sekretar, Direktorat za promet, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

PRILOGA: 1

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

**PREDLOG
SKRAJŠANI POSTOPEK
EVA 2013-2430-0047**

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Sloveniji smo v zadnjih 10 letih kar devetkrat spremenili zakon, ki ureja varnost cestnega prometa, najbolj temeljite spremembe pa so bile narejene v letu 2010, ko se je Zakon o varnosti cestnega prometa razdelil na štiri področne zakone (Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o voznikih, Zakon o motornih vozilih in Zakon o cestah). Bistvene novosti prenove zakonodaje v letu 2010 so bile:

- strožja obravnava prekrškov, ki bistveno vplivajo na varnost cestnega prometa (hitrost, alkohol, droge, vozniki povratniki),
- razširitev instituta začasnega zasega motornega vozila na druge hujše kršitve cestnega prometa,
- omilitev instituta pridržanja voznika,
- uravnoteženje sankcij za kršitev pravil cestnega prometa,
- razširitev pristojnosti občinskega redarstva.

Spremenjena zakonodaja je zelo pozitivno vplivala na izboljšanje varnosti cestnega prometa, predvsem zaradi jasnega in enotnega sporočila, da so nekatera ravnanja, ki so imela dolga leta v Sloveniji domovinsko pravico (divjanje, objestnost, vožnja pod vplivom alkohola, drog,...) postala družbeno nesprejemljiva. Za takšna ravnanja pa so bile uvedene tudi zelo ostre sankcije.

Zadnja novela veljavnega zakona je bila sprejeta dne 18. julija 2012 (ZPrCP-A, Uradni list RS, št. 57/12 z dne 27. julij 2012) in se uporablja od dne 1. septembra 2012. S sprejetjem navedene novele so bile znižane globe in stranske sankcije za prometne prekrške, ki bistveno ne vplivajo na varnost cestnega prometa, pri čemer so se globe za manjše kršitve znižale na 40 evrov, pri vrsti kršitev npr. uporaba smernih utripalk, kjer res ni bilo razloga za ostro obravnavo, pa so se ukinile kazenske točke. Bistveno so se znižale tudi globe za pravne in odgovorne osebe in sicer globe za pravne osebe praktično pri vseh kršitvah na 1000 evrov in globe za odgovorne osebe na 120 evrov. Za vse najhujše kršitve prometnih pravil so ostale globe in stranske sankcije nespremenjene, in sicer vožnja pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, vožnja v nasprotno smer, hude kršitve omejitve hitrosti, pobeg s kraja prometne nesreče, odklonitev preverjanja psihofizičnega stanja.

Spremenili so se tudi pogoji za zaseg motornega vozila, ki so bili glede na Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/10) milejši. Sprejeto je bilo, da za zaseg motornega vozila zadošča kumulativna izpolnitev dveh pogojev, in sicer zalotitev pri hujšem prekršku (za

hujši prekršek se šteje prekršek, za katerega je predpisana globa najmanj 700 EUR in stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila) ter eden od pogojev, določenih v 1. do 4. točke prvega odstavka 23. člena ZPrCP-A, in sicer:

- če je bil storilec kot voznik motornega vozila v zadnjih dveh letih najmanj trikrat pravnomočno kaznovan za prekršek vožnje pod vplivom alkohola ali vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi,
- če se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila,
- če je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje, se mu izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja,
- če je storilec kljub prepovedi nadaljnje vožnje vožnjo nadaljeval ali ponovil prekršek, zaradi katerega mu je bila prepovedana nadaljnja vožnja.

Predlagana novela Zakona o pravilih cestnega prometa spreminja oziroma dopolnjuje posamezne zakonske določbe, s čimer zasleduje glavne cilje prometno varnostne politike v državi, in sicer z:

- ostrejšo obravnavo voznikov povratnikov,
- jasnejšim določanjem pooblastil pooblaščenih uradnih oseb ter
- poenotenjem določenih predpisanih glob in stranskih sankcij za prekrške s področja varnosti cestnega prometa.

Poleg navedenega ta predlog zakona spreminja in dopolnjuje predhodni sistem ukrepov, ki so se pokazali kot učinkovit vzvod pri obravnavanju najhujših kršiteljev cestnoprometnih predpisov, zlasti povratnikov ter pomenijo korak v smeri večje varnosti v cestnem prometu.

- Iz navedenih razlogov se Zakon o pravilih cestnega prometa spreminja in dopolnjuje le z relativno manjšim številom členov, ki z vidika učinkovitosti in jasnosti spreminjajo in dopolnjujejo že obstoječe določbe zakona, ki pomenijo manj zahtevne vsebinske popravke zakona.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilji predloga zakona so ostrejšo obravnavanje voznikov povratnikov ter s tem povečanje varnosti cestnega prometa, jasnejše določanje pooblastil občinskih redarjev in cestinskih nadzornikov ter poenotenje nekaterih predpisanih glob in stranskih sankcij za prekrške s področja varnosti cestnega prometa.

2.2 Načela

S predlogom zakona se krepi načelo uresničevanja pravne države, kar vključuje tudi načelo defenzivnega ravnanja ter načelo zaupanja.

Načelo defenzivnega ravnanja določa, da mora vsak udeleženec ravnati tako, da poteka cestni promet nemoteno, umirjeno in varno. Od vsakega udeleženca cestnega prometa se pričakuje, da pravočasno zazna morebitno nevarnost v cestnem prometu in ji prilagodi svoje ravnanje. Zakon določa, da je vsak udeleženec cestnega prometa dolžan ravnati tako, da s svojimi ravnanji ne ovira ali ogroža drugih udeležencev cestnega prometa oziroma, da jim ne povzroča škode.

Načelo zaupanja, da ima vsak udeleženec cestnega prometa, ki ravna v skladu s cestnoprometnimi pravili, pravico tudi od drugega udeleženca cestnega prometa pričakovati, da bo ravnal skladno s pravili cestnega prometa.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

POOBLASTILA CESTNINSKEGA NADZORA

Pristojnost cestninskih nadzornikov, glede nadzora v zvezi z omejitvijo oziroma prepovedjo prometa udeležencev cestnega prometa ali vozil zaradi zagotavljanja varnosti ali nemotenega poteka cestnega prometa, je bila določena v sedmem odstavku 28. člena ZPrCP (Uradni list RS, št. 109/10), prav tako pa je bil namen zakonodajalca ob spreminjanju prometne zakonodaje v letu 2010, da se jim podeli tudi pristojnosti za nadzor v zimi in zimskih razmerah ter vremenskih razmerah. Z namenom zagotavljanja varnosti ter nemotenega prometa na cestninskih cestah se dajejo cestninskim nadzornikom pooblastila za izvajanje nadzora nad omejitvijo prometa (28. člen), vremenskimi razmerami (28.a člen) ter zimo in zimskimi razmerami (29. člen), v zvezi s pooblastili pa smejo zahtevati na vpogled določene listine ter izločiti vozila, ki ne upoštevajo navedenih določb tudi iz prometa. Skladno z navedenimi predlaganimi pristojnostmi lahko cestninski nadzorniki opravljajo le nadzor na cestninskih cestah, promet pa smejo urejati le policisti.

ZASEG MOTORNEGA VOZILA

Predlagano je, da se institut zasega motornega vozila uredi kot je bil urejen z Zakonom o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/10). Za zaseg motornega vozila bi torej zadoščala kumulativna izpolnitev dveh pogojev, in sicer zalotitev pri hujšem prekršku (za hujši prekršek se šteje prekršek, za katerega je predpisana stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila) ter eden od pogojev, določenih v 1. do 5. točke prvega odstavka 23. člena predloga zakona (denimo vožnja v času, ko je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje ali vožnja v času, ko se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila ali vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja). Razlika v primerjavi z ZPrCP iz leta 2010 je le v definiciji kaj se šteje za hujši prekršek.

ZPrCP iz leta 2010 je določal, da se za hujši prekršek šteje prekršek, za katerega je predpisana globa 300 EUR in stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila, predlog pa določa, da se za hujši prekršek šteje prekršek, za katerega je predpisana stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila. S predlagano dikcijo se ta zakon usklajuje tudi z novelo Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 21/13), ki je za definicijo hujšega prekrška določil enake kriterije.

PRIDRŽANJE

Zaradi spremenjene določbe drugega odstavka 107. člena je odreditev pridržanja po 4. točki 1. odstavka 24. člena veljavnega ZPrCP postala brezpredmetna, saj je navedeni pogoji vsebovani že v 1. točki 1. odstavka istega člena. Zato se v celoti predlaga črtanje 4. točke 1. odstavka 24. člena ZPrCP. Dosedanje točke 5, 6 in 7 pa se ustrezno preštevilčijo.

Nadalje veljavna ureditev (24. člen Zakona o pravilih cestnega prometa) določa, da policist pridržanja ne odredi, če je mogoče na drug ustrezen način preprečiti udeležbo voznika motornega vozila v cestnem prometu, pri čemer policist upošteva med postopkom objektivne in subjektivne okoliščine, zlasti ravnanje voznika med postopkom in ugotovljeno količino alkohola. Za ustrezen način preprečitve udeležbe voznika motornega vozila v cestnem prometu se šteje:

- če se vozniku motornega vozila ob izpolnjevanju pogojev iz 23. člena tega zakona začasno zaseže vozilo,
- če je kraj postopka neposredno pred objektom, v katerem voznik motornega vozila dejansko biva in če voznik motornega vozila to dejstvo verjetno izkaže in če je iz okoliščin mogoče sklepati, da je tja namenjen in da ne bo nadaljeval z vožnjo, ali
- če je zagotovljen prevoz voznika motornega vozila na naslov, na katerem dejansko biva.

Če je bil torej izpolnjen kateri koli izmed pogojev, določen v 1. do 3. točke, policist pridržanja ni smem odrediti, čeprav je imel policist v postopku opravljanja z voznikom povratnikom, ali je obstajala ponovitvena nevarnost ali pa je policist na podlagi kršitve drugih zakonov bil seznanjen z dejstvom, da gre za osebo, ki ne bo ravnala skladno navedbami pod točkama 2. ali 3.

Predlog zakona v tem delu določa, da se policist kljub temu, da obstaja eden od pogojev od 1. do 3. točke (torej pogoji, da se voznika motornega vozila ne pridrži) lahko odloči za pridržanje voznika motornega vozila.

Ostale predlagane rešitve ne predstavljajo bistvenih vsebinskih posegov v veljavni Zakon o pravilih cestnega prometa.

b) Način reševanja:

Vse navedene rešitve, ki izhajajo iz predloga zakona, se bodo urejale na podlagi predlaganega zakona.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Zakon je usklajen z Zakonom o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 43/11 – Odl. US in 21/13).

č) Usklajenost predloga predpisa:

Predlagatelj je o predlogu zakona obvestil družbo DARS d.d., ki je pri pripravi določbe 3. člena zakona tudi neposredno sodelovala.

Predlagatelj se glede predloga predpisa ni posvetoval s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, saj predlog zakona nanje nima vpliva.

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog zakona je bil dostopen javnosti v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja.

Predlog zakona je bil dne 14. 5. 2013 in 20. 5. 2013 objavljen tudi na spletnem portalu E-demokracija in poslan v strokovno usklajevanje.

Pripombe, ki so bile v celoti upoštevane je podala družba DARS, d.d..

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva, prav tako pa ni predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna, povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva ter niso predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona dodatnih sredstev v državnem proračunu ni potrebno zagotoviti.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predloga ureditve pravu EU

Predlog zakona ni predmet prilagajanja predpisom Evropske unije.

5.2 Primerjalna ureditev v drugih pravnih sistemih

5.2.1 Italija

Z zakonom je za nekatere hujše prekrške poleg globe in odvzema voznškega dovoljenja predvideno tudi zadržanje vozila za določeno dobo. Za italijanske državljane je predvideno, da ob izjavi, da posedujejo ustrezno mesto za parkiranje vozila, ki ne obremenjuje okolja, to vozilo parkirajo za določen čas na teh mestih. V kolikor oseba te izjave ne more podati ali je že bila predhodno kakorkoli obravnavana oz. jih je bil izrečen kakšen ukrep take izjave ni mogoče podati in se vozilo hrani v prostorih koncesionarjev. Vozila tujcev se vedno zadržijo v prostorih koncesionarja, ker nekaznovanosti izven Italije ne preverjajo.

Stroški hranjenja vozila pri koncesionarju plača lastnik vozila.

Za določene prekrške je z zakonom predpisan tudi obvezen odvzem vozila. Tako vozilo se lahko uniči, proda ali da v uporabo policiji. O tem vedno odloči perfekt. Eden izmed takšnih prekrškov je vožnja pod vplivom alkohola s stopnjo večjo kot 1,5 g/l (italijanski zakon predvideva stopnje v gramih/liter in ne gramih/kilogram kot v Sloveniji). Vsaka vožnja pod vplivom alkohola se šteje kot kaznivo dejanje.

Policisti vozilo, za katerega je zaradi prekrška predviden odvzem zadrži policija. O odvzemu odloči perfekt. Vozilo se lahko odvzame tudi samo zaradi enega prekrška. Predkaznovanost ni predvidena. Tako vozilo se lahko uniči, proda ali preregistrira in da v uporabo policiji. Ta ga lahko potem normalno uporablja. V vseh primerih so stroški odvoza in hranjenja vozila lastnikovi.

Vozilo registrirano izven Italije se lahko zadrži največ 60 dni.

5.2.2 Francija

Peto poglavje Francoskih cestnoprometnih predpisov (Code de la route) ureja področje preprečitve vožnje in odvoza vozil. Člen 325-1 (zakon št. 2001-1062, 2003-239 in 2003-495) med drugim določa, da se vozilu lahko na zahtevo župana ali organa pravosodne policije, prepreči vožnja in se ga zaseže brez soglasja lastnika, če vozilo (ki je parkirano ali je v prometu) predstavlja kršitev določb cestnoprometnih predpisov, predpisov policije ali zakonodaje s področja obveznega zavarovanja motornih vozil. Zaseženo vozilo se nato odpelje na poseben prostor za odlaganje in varovanje vozil, kjer se hranijo tudi vozila, za katera obstaja sum, da so bila odtujena in vozila, ki so bila oddana v uničenje. Prav tako se lahko prepreči vožnja na zahtevo župana ali organa pravosodne policije brez soglasja lastnika vozila, če vozilo na javnih in stranskih cestah nima nujno potrebnih delov, da bi se lahko varno uporabljalo v prometu, vozila pa se zaradi poškodovanosti ali tatvine ne more takoj popraviti. Tudi ta izločena in zasežena vozila se odpelje na poseben prostor za odlaganje in varovanje odpeljanih vozil.

Če je odrejena zaplemba, se na podlagi člena L325-1-1 (vstavljen na podlagi zakona št. 2004-204) vozilo izroči službi za državno posest z namenom, da bi bilo uničeno ali odtujeno.

5.2.3 Nemčija

V Republiki Nemčiji so za hujše prekrške predpisane globe in kazenske točke, kot stranska sankcija pa je pri nekaterih prekrških predpisana prepoved vožnje motornega vozila (npr. prekoračitev največje dovoljene hitrosti na cestah v naselju, prekoračitev največje dovoljene hitrosti na cestah izven naselja, vožnja pod vplivom alkohola, prehitevanje, neupoštevanje prometne signalizacije, ki prepoveduje prehitevanje na določenem odseku ceste ...).

Če voznik motornega vozila v določenem obdobju ponovi prekršek, se kaznuje z višjo globo, kot stranski sankciji pa sta predpisani tako prepoved vožnje motornega vozila kot tudi kazenske točke. V primeru vožnje pod vplivom alkohola pa se povratniku obvezno odredi tudi kontrolni zdravstveni pregled.

Kadar voznik vozi pod vplivom alkohola in povzroči prometno nesrečo, ali z vožnjo pod vplivom alkohola ogrozi življenje drugih udeležencev cestnega prometa, se vozniku poleg globe in kazenskih točk odredi tudi odvzem voznškega dovoljenja, če je dejanje kaznivo dejanje pa tudi zaporna kazen od 8 do 10 mesecev.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice:

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/10 in 57/12) se v prvem odstavku 3. člena za 6. točko dodata novi 6. a in 6. b točka, ki se glasita:

»6. a »dvosledno vozilo« je vozilo, katerega sled je širša od 50 cm;

6. b »enosledno vozilo« je vozilo, katerega sled ni širša od 50 cm;«.

Za 38. točko se doda nova 38.a točka, ki se glasi:

»38. a »smerno vozišče« je vozišče ali njegov vzdolžni del, ki je namenjen vožnji vozil v eni smeri in ima lahko enega, dva ali več prometnih pasov in posebne pasove;«.

2. člen

V prvem odstavku 15. člena se za besedilom »na cestah v naselju« doda besedilo »(vključno z nakategoriziranimi cestami, ki so dane v javno uporabo)«.

3. člen

Za 15. členom se doda novi 15. a člen, ki se glasi:

»15. a člen

(pooblastila cestninskega nadzora)

Cestninski nadzorniki na cestninskih cestah izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

- prvega, drugega (razen potrdila o poklicnih voznških izkušnjah pri opravljanju prevoza skupine otrok) in tretjega (samo pregled tovora) odstavka 16. člena (listine, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa in obveznosti udeležencev pri kontroli voznikov, vozil, opreme, naprav in tovora),
- 5., 6. in 7. točke prvega odstavka 17. člena (izločitev vozila iz prometa),
- 18. člena (čas trajanja izločitve vozila iz prometa),
- prvega, drugega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 27. člena (dolžnost upoštevanja pravil),
- 28. člena (omejitve prometa),
- 28.a člena (vremenske razmere),
- tretjega, četrtega in petega odstavka 29. člena (zima in zimske razmere),
- 1. in 2. točke tretjega odstavka 101. člena (posebni svetlobni znaki vozil s prednostjo in vozil za spremstvo).«.

4. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen (zaseg motornega vozila)

(1) Policist zaseže vozniku motorno vozilo, s katerim je bil zaloten pri storitvi hujšega prekrška in je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

1. če je bil storilec kot voznik motornega vozila v zadnjih dveh letih najmanj trikrat pravnomočno kaznovan za prekršek:

- prekoračitve dovoljene hitrosti v območju za pešce ali v območju umirjenega prometa za več kot 20 km/h,
- prekoračitve dovoljene hitrosti na cesti v naselju za več kot 30 km/h,
- prekoračitve dovoljene hitrosti na cesti zunaj naselja za več kot 40 km/h,
- prekoračitve dovoljene hitrosti na avtocesti cesti ali hitri cesti za več kot 50 km/h,
- vožnje pod vplivom alkohola,
- vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi ali
- odklonitve odrejenega preverjanja psihofizičnega stanja;

2. če se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila;

3. če je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje, se mu izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja;

4. če je storilec kljub prepovedi nadaljnje vožnje vožnjo nadaljeval ali ponovil prekršek, zaradi katerega mu je bila prepovedana nadaljnja vožnja;

5. vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi.

(2) Zaseženo motorno vozilo je treba takoj oddati sodišču, ki je pristojno za postopek o prekršku, lahko pa se do izdaje sodbe o prekršku hrani pri policiji.

(3) Ob zasegu vozila policija odvzame registrske tablice vozila in jih pošlje upravni enoti, kjer ima lastnik vozila prebivališče ali sedež. Upravna enota podatek o zasegu vozila vnese v evidenco registriranih vozil, ob vrnitvi vozila lastniku pa ta vpis izbriše.

(4) Za hujši prekršek se šteje prekršek, za katerega je predpisana stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila. Za hujši prekršek se šteje tudi vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki ga vozi voznik v času prekrška, vožnja vozila v času izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja.«.

5. člen

V prvem odstavku 24. člena se črta 4. točka.

Dosedanje 5., 6. in 7. točka postanejo 4., 5. in 6. točka.

V drugem odstavku se besedilo »policist pridržanja ne odredi« spremeni tako, da se glasi »se policist lahko odloči, da pridržanja ne odredi«.

6. člen

Deveti odstavek 27. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne ravna po predpisanem znaku, s katerim ga pooblaščen uradna oseba ustavlja ali ne upošteva njene odredbe o prepovedi nadaljnje vožnje, ali ki ne upošteva svetlobne prometne signalizacije, ki označuje eksperimentalno prometno ureditev. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.«.

KONČNA DOLOČBA

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2013.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Pri pripravi zakonodaje na področju pravil cestnega prometa so bili izpuščeni določeni pojmi, ki niso navedeni v Zakonu o motornih vozilih, Zakonu o voznikih in tudi ne v Zakonu o cestah. Zaradi pravilne in enotne razlage pojmov se pojmi kot so enosledno vozilo, dvosledno vozilo in smerno vozišče ureja v tej noveli Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/10 in 57/12; v nadaljnjem besedilu ZPrCP).

K 2. členu:

Pri dosedanjem izvajanju zakona v zvezi s pristojnostmi občinskih redarjev za nadzor na nekategoriziranih cestah v naselju so se pojavljala različna tolmačenja. Nekateri so menili, da občinska redarstva niso pristojna za nadzor na nekategoriziranih cestah v naselju, ki so dane v javno uporabo. Po definiciji iz Zakona o cestah je namreč nekategorizirana cesta, ki je dana v javno uporabo, vsaka prometna površina (ki ni nujno cesta), na kateri se opravlja promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu z Zakonom o cestah in ZPrCP, določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec. Sprememba je namenjena jasnemu in nedvoumnemu zapisu zakonske določbe, da imajo občinski redarji pristojnost za ukrepanje tudi na nekategoriziranih cestah v naselju, ki so dane v javno uporabo.

K 3. členu:

V členu so določene pristojnosti cestninskega nadzora v zvezi z omejitvijo prometa, uporabo predpisane opreme pozimi in v zimskih razmerah, izločanjem vozil iz prometa in listin, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa. Z novelo ZPrCP so cestninski nadzorniki izgubili pristojnost za nadzor pravil cestnega prometa, navedeni člen pa jim v nekoliko spremenjeni obliki vrača pristojnosti za nadzor določenih členov zakona. Pristojnost cestninskih nadzornikov, glede nadzora v zvezi z omejitvijo oziroma prepovedjo prometa udeležencev cestnega prometa ali vozil zaradi zagotavljanja varnosti ali nemotenega poteka cestnega prometa, je bila določena v sedmem odstavku 28. člena ZPrCP (Uradni list RS, št. 109/10), prav tako pa je bil namen zakonodajalca ob spreminjanju prometne zakonodaje v letu 2010, da se jim podeli tudi pristojnosti za nadzor v zimi in zimskih razmerah ter vremenskih razmerah, kar poskušamo urediti s to novelo zakona. Z namenom zagotavljanja varnosti ter nemotenega prometa na cestninskih cestah se dajejo cestninskim nadzornikom pooblastila za izvajanje nadzora nad omejitvijo prometa (28. člen), vremenskimi razmerami (28.a člen) ter zimo in zimskimi razmerami (29. člen), v zvezi s pooblastili pa smejo zahtevati na vpogled določene listine ter izločiti vozila, ki ne upoštevajo navedenih določb tudi iz prometa. Skladno z navedenimi predlaganimi pristojnostmi lahko cestninski nadzorniki opravljajo le nadzor na cestninskih cestah, promet pa smejo na teh cestah urejati le policisti.

K 4. členu:

Člen določa pogoje za zaseg vozila, ki so bili spremenjeni z implementacijo novele ZPrCP-A (uporaba od 1. 9. 2012). Institut začasnega zasega motornega vozila se ureja kot je bil urejen pred novelo ZPrCP in se razširja tudi na druge hujše kršitve v cestnem prometu.

Za zaseg motornega vozila torej zadošča kumulativna izpolnitev dveh pogojev, in sicer zalotitev pri hujšem prekršku (za hujši prekršek se šteje prekršek, za katerega je predpisana stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje

motornega vozila) ter eden od pogojev, določenih v 1. do 5. točke prvega odstavka 23. člena predloga zakona (denimo vožnja v času, ko je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje ali vožnja v času, ko se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila ali vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja). Razlika v primerjavi z ZPrCP iz leta 2010 je le v definiciji kaj se šteje za hujši prekršek.

ZPrCP iz leta 2010 je določal, da se za hujši prekršek šteje prekršek, za katerega je predpisana globa 300 EUR in stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila, predlog pa določa, da se za hujši prekršek šteje prekršek, za katerega je predpisana stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila. S predlagano dikcijo se ta zakon usklajuje tudi z novelo Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 21/13), ki je za definicijo hujšega prekrška določil enake kriterije.

K 5. členu:

Novela ZPrCP-A, ki se je začela uporabljati 1. septembra 2012 je med drugim spremenila tudi določbo 107. člena ZPrCP. Iz spremenjene določbe drugega odstavka 107. člena ZPrCP izhaja, da če se z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku ugotovi, da ima udeleženec cestnega prometa v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, izpolni policist zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi preizkušen udeleženec cestnega prometa. Če udeleženec cestnega prometa oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, iz katerega je razvidno, da ima v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, mu policist odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled. Če udeleženec cestnega prometa odkloni preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled, vpiše policist vzrok odklonitve v zapisnik, prav tako pa se šteje, da se udeleženec cestnega prometa strinja z rezultatom preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku. Po spremenjeni določbi 2. odstavka 107. člena ZPrCP se strokovni pregled ali preizkus z etilometrom odredil le v primeru oporekanja rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, ne pa tudi v primeru, če preizkušen udeleženec cestnega prometa ne podpiše zapisnika o preizkusu alkoholiziranosti. Zaradi spremenjene določbe drugega odstavka 107. člena je odreditev pridržanja po 4. točki 1. odstavka 24. člena veljavnega ZPrCP postala brezpredmetna, saj je navedeni pogoji vsebovani že v 1. točki 1. odstavka istega člena. Zato se v celoti predlaga črtanje 4. točke 1. odstavka 24. člena ZPrCP. Dosedanje točke 5, 6 in 7 pa se ustrezno preštevilčijo.

Nekoliko je spremenjena tudi določba drugega odstavka 24. člena, ki se nanaša na pridržanje voznika. Policistom omogoča, da kljub temu, da obstaja eden od pogojev od 1. do 3. točke (torej pogoji, da se voznika motornega vozila ne pridrži) lahko odločijo za pridržanje voznika motornega voznika.

Veljavna ureditev (24. člen Zakona o pravilih cestnega prometa) določa, da policist pridržanja ne odredi, če je mogoče na drug ustrezen način preprečiti udeležbo voznika motornega vozila v cestnem prometu, pri čemer policist upošteva med postopkom objektivne in subjektivne okoliščine, zlasti ravnanje voznika med postopkom in ugotovljeno količino alkohola. Za ustrezen način preprečitve udeležbe voznika motornega vozila v cestnem prometu se šteje:

- če se vozniku motornega vozila ob izpolnjevanju pogojev iz 23. člena tega zakona začasno zaseže vozilo,
- če je kraj postopka neposredno pred objektom, v katerem voznik motornega vozila dejansko biva in če voznik motornega vozila to dejstvo verjetno izkaže in če je iz okoliščin mogoče sklepati, da je tja namenjen in da ne bo nadaljeval z vožnjo, ali
- če je zagotovljen prevoz voznika motornega vozila na naslov, na katerem dejansko biva.

Če je bil torej izpolnjen kateri koli izmed pogojev, določen v 1. do 3. točke, policist pridržanja ni smel odrediti, čeprav je imel policist v postopku opravljanja z voznikom povratnikom, ali je obstajala ponovitev nevarnosti ali pa je policist na podlagi kršitve drugih zakonov bil seznanjen z dejstvom, da gre za osebo, ki ne bo ravnala skladno s navedbami pod točkama 2. ali 3.

K 6. členu:

S predlagano spremembo veljavne določbe 27. člena ZPrCP se v novem devetem odstavku predlaga zvišanje glavne sankcije iz sedanjih 250 eurov na 500 eurov. Prav tako se v novo dodanem stavku predlaga izrek stranske sankcije petih kazenskih točk za voznika motornega vozila, ki ne ravna po predpisanem znaku, s katerim ga pooblaščen uradna oseba ustavlja (PUO) ali ne upošteva odredbe o prepovedi nadaljnje vožnje.

V določbi 27. člena ZPrCP je določeno, da znaki, ukazi in odredbe, ki jih dajejo pooblaščen uradne osebe, razveljavijo prometna pravila in prometno signalizacijo. Iz navedenega nesporno izhaja, da v primerih, ko take znake ali ukaze daje PUO primarno veljajo taki znaki ali ukazi, kljub temu, da so v nasprotju z prometnimi pravili ali postavljeno prometno signalizacijo. Zato je potrebno takšen znake upoštevati in se po njih ravnati. Sankcija globe v višini 250 eurov (veljavna ureditev) ne zagotavlja učinkovitega sankcioniranja kršitelja, ki ravna v nasprotju z znakom ali odredbo policista. Ugotovitve implementacije novele ZPrCP-A (od 1. 9. 2012), ki je spremenila tudi sankcijo globe in kazenskih točk v 27. členu (500 in 5 KT) kažejo na to da pooblaščen uradne osebe pri implementaciji nove določbe ne morejo zagotavljati učinkovitega urejanja in nadzora prometa. V praksi se pojavljajo primeri, ko kršitelji ne ravnajo po predpisanem znaku, s katerim ga PUO ustavlja, prav tako pa kršitelji ne upoštevajo odredbe o prepovedi nadaljnje vožnje. V primerih, ko so policisti kršitelja pravilno ustavljali, pa kršitelj znaka PUO ni upošteval in je bil tak kršitelj v nadaljevanju kljub temu ustavljen, je bilo v večini primerov ugotovljeno, da gre za kršitelja, ki je storil najhujši cestno prometni prekršek za katerega je predpisana sankcija globe v višini najmanj 1.200 eurov in stranska sankcija 18 kazenskih točk. To kaže na to, da najhujši kršitelji cestno prometnih predpisov »tehtajo« med možnostjo neustavitve policistu in s tem ob morebitnem »uspetju« izognitev najhujši sankciji, in na drugi strani med možnostjo, da upoštevajo znak policista in se ne izognejo sankciji.

Predlagana strožja sankcija je potrebna tudi zaradi podobnega pooblastila, ki ga imajo policisti v 101. členu ZPrCP, ki določa posebne svetlobne znake vozil s prednostjo in vozil za spremstvo. V 10. odstavku 101. člena ZPrCP je predpisana sankcija globe 500 eurov in stranska sankcija 5 kazenskih točk za voznika, ki ne upošteva modre svetilke in kratkega zvočnega znaka za katerim vozi policijsko vozilo in pomeni, da mora takšen voznik postopno zmanjšati hitrost in ustaviti ob robu ali zunaj vozišča.

Glede na podobno in primerljivo pooblastilo policistov za katerega pa je predpisana zelo različna (nerazumljivo) vrsta sankcije. Zaradi zgoraj navedenega in poenotenja se predlaga izenačitev predpisane sankcije na 500 eurov in 5 kazenskih točk.

Sprememba je prav tako nujna v primerjavi z pogojem za zaseg vozila na podlagi veljavne 4. točke 1. odstavka 23. člena ZPrCP. Iz veljavne ureditve se na podlagi citirane določbe zaseže motorno vozilo, če je storilec kljub prepovedi nadaljeval vožnjo ali je ponovil prekršek, zaradi katerega mu je bila prepovedana nadaljnja vožnja. Ker prepoved nadaljnje vožnje po veljavni ureditvi ni hujši prekršek, ki je predpogoj za zaseg motornega vozila po navedeni določbi, je zaseg v praksi po določbi 4. točke 1. odstavka zelo minimiziran oziroma omejen. Zaseg je možen šele, ko voznik zaradi vožnje npr. pod vplivom alkohola kljub prepovedi nadaljuje z

vožnjo in tudi ob ponovni ustavitvi krši določbo 3. točke 5. odstavka 105. člena ZPrCP (nad 0,38 mg/l), kar pa je nesprejemljivo z vidika prometno varnostne politike.

Po spremembi 9. odstavka 27. člena ZPrCP bo vsakršno nespoštovanje nadaljnje vožnje ob ponovni zalotitvi na vožnji imelo za posledico zaseg motornega vozila, ne glede na potrebnost še drugih pogojev, ki so določeni v 23. členu ZPrCP.

Takšno sprememba bo nedvomno vplivala (psihološko in sociološko) na ravnanja in vedenja udeležencev v cestnem prometu in bo od slehernega udeleženca v cestnem prometu terjala dolžnostno spoštovanje znakov in ukazov pooblaščenih uradnih oseb.

K 7. členu:

V členu je določeno, da začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2013. Datum uporabe zakona 1. september 2013 je določen in je različen od datuma uveljavitve tega zakona zaradi priprave baz podatkov cestninskega nadzorstva ter popravkov določenih baz podatkov policije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

3. člen (pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »bočna razdalja« je razdalja med skrajno točko na levi ali na desni strani vozila in najbližjo točko drugega vozila, udeleženca cestnega prometa, ovire ali objekta;
2. »cestni promet« je promet vozil, pešcev in drugih udeležencev cestnega prometa na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet;
3. »cestni turistični vlak« je vlečno vozilo, ki vleče največ tri priklopna vozila za prevoz oseb;
4. »desno pravilo« ureja prednostna razmerja med dvema voziloma v prometu in velja, če se njune poti križajo, če sta na istem prednostnem nivoju, in če si pripeljeta bočno;
5. »dnevna svetilka« je svetilka za dnevno vožnjo, ki pomeni naprej usmerjeno svetilko, katere namen je narediti vozilo bolj opazno pri vožnji podnevi;
6. »dolgi žaromet« je žaromet z dolgim snopom svetlobe, ki se uporablja za osvetlitev cestišča daleč pred vozilom;
7. »etilometer« je merilna naprava za ugotavljanje množine alkohola v izdihanem zraku;
8. »gonjač, vodič ali jahač« je oseba, ki na cesti goni, vodi ali jaha žival ali goni čredo;
9. »gospodarska vožnja« je vožnja za potrebe kmetijstva ali gradbeništva, ki se opravlja na kratkih razdaljah glede na naravo in posebne potrebe kmetijske ali gradbene dejavnosti. Gospodarska vožnja je tudi prevoz oseb v okviru turistične ponudbe, ki se opravlja s cestnim turističnim vlakom, kolesom-rikša, kočijo, ipd.;
10. »indikator alkohola« je sredstvo za hitro ugotavljanje prisotnosti alkohola v izdihanem zraku;
11. »intervencijsko vozilo« je motorno vozilo, ki je posebej označeno in je na izvrševanju določene naloge;
12. »izhodiščni prometni pas« je prometni pas po katerem vozi voznik pred prehitevanjem;
13. »kolo« je enosledno ali dvosledno vozilo z najmanj dvema kolesoma, ki ga poganja voznik z lastno močjo ali s pomočjo pomožnega motorja, s katerim lahko doseže hitrost največ 25 km/h;
14. »kolo-rikša« je trisledno vozilo, ki ga poganja voznik z lastno močjo ali s pomočjo pomožnega motorja, s katerim lahko doseže hitrost največ 25 km/h, in ki glede na konstrukcijske lastnosti, ki jih določi proizvajalec, lahko prevaža eno ali več oseb;
15. »kolona vozil« so tri vozila ali več, ki vozijo eno za drugim po istem prometnem pasu na takšni medsebojni razdalji vozila, da sta hitrost vožnje in ravnanje voznikov v medsebojni odvisnosti;
16. »meglenka« je žaromet za meglo, ki se uporablja za izboljšano osvetlitev cestišča v megli, sneženju, dežju ali oblakih prahu;
17. »mrtvi kot« je voznikovemu pogledu skrito področje okoli vozila, ki nastane zaradi konstrukcijskih lastnosti vozila ali drugih vzrokov;
18. »neposredni udeleženec prometne nesreče« je voznik v nesreči udeleženega vozila, učitelj vožnje, ki je v času nesreče usposabljal kandidata za voznika motornega vozila, ki je vozil v nesreči udeleženo vozilo, spremljevalec, v nesreči udeleženi pešec in drug udeleženec prometne nesreče, ki je bil pred nesrečo samostojno udeležen v cestnem prometu;
19. »nezanesljivo« je ravnanje udeleženca cestnega prometa, kadar zaradi neznanja, neizkušenosti, vpliva alkohola, prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi ali zaradi drugega vzroka ne obvladuje svojega ravnanja ali vozila v cestnem prometu in pride zaradi tega do kršitev prometnih pravil, pomena prometnih znakov ali znakov policista oziroma druge pooblaščenice uradne osebe;
20. »nezavarovan prehod ceste čez železniško progo« je prehod ceste čez železniško progo, označen samo s prometnim znakom, ki je brez zapornic, polzapornic ali svetlobnih prometnih znakov, ki napovedujejo prihod vlaka;
21. »očitno pod vplivom alkohola« je udeleženec cestnega prometa takrat, kadar je zaradi vpliva alkohola njegovo ravnanje v prometu nezanesljivo;

22. »odgovorna oseba« je odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost;
23. »organizirana kolona vozil« je posebej označena skupina treh ali več vozil, vključno s spremljevalnimi vozili, ki vozijo po istem prometnem pasu z določeno hitrostjo na predpisani razdalji;
24. »parkiranje« je prekinitev vožnje iz katerega koli vzroka, razen ustavitve vozila ali prekinitve vožnje zaradi tega, da se je vozilo izognilo prometni nesreči ali ker je voznik ravnal v skladu s prometnimi pravili;
25. »pešec oziroma peška (v nadaljnjem besedilu: pešec)« je oseba, udeležena v cestnem prometu, ki hodi po cesti, pri tem pa lahko vleče ali potiska vozilo, ali se premika z invalidskim vozičkom s hitrostjo pešca ali tak voziček potiska, in oseba, ki uporablja za gibanje drugo prevozno sredstvo, ki po tem zakonu ni vozilo;
26. »pešpot« je s predpisano prometno signalizacijo označena javna pot, namenjena pešcem;
27. »poklicni voznik oziroma poklicna voznica (v nadaljnjem besedilu: poklicni voznik)« je voznik, ki ima opravljene temeljne kvalifikacije in se redno usposablja skladno z zakonom, ki ureja prevoze v cestnem prometu. Voznik lahko status poklicnega voznika dokazuje s spričevalom o pridobljenih temeljnih kvalifikacijah ali s spričevalom o rednem usposabljanju ali z označbo kode Skupnosti »95« na izkaznici o vozniških kvalifikacijah ali na vozniškem dovoljenju;
28. »ponoči« je čas od sončnega zahoda do sončnega vzhoda;
29. »pooblaščen uradna oseba« je oseba, ki izvaja nadzor nad izvrševanjem posameznih predpisov, ki urejajo voznike, vozila, opremo, prevoz tovora, javne ceste, in drugih predpisov (npr. policisti, vojaški policisti, občinski redarji, cestninski nadzorniki, inšpektorji idr.);
30. »posebna prevozna sredstva« so invalidski vozički, otroška prevozna sredstva ter športni pripomočki in naprave, ki omogočajo gibanje, hitrejšo od hoje pešca, kot so: skiro, kotalke, rolke, rolerji, smuči, sanke, otroško kolo, monokolo, motorne sani, miniaturna motorna vozila, gokart in po namenu uporabe podobna prevozna sredstva, ki niso vozila po zakonu, ki ureja motorna vozila;
31. »pot ustavljanja« je pot, ki jo sestavljata reakcijska in zavorna pot;
32. »pravilo srečanja« ureja prednostna razmerja med dvema voziloma v prometu in velja, če se njune poti križajo, če sta na istem prednostnem nivoju, in če si pripeljeta iz nasprotnih smeri;
33. »prehitevanje« je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki se premika v isti smeri po prometnem pasu ali delu smernega vozišča, ki je namenjen prometu. Hitrejša vožnja ene kolone vozil od druge na cesti, ki ima najmanj dva prometna pasova za vožnjo v isto smer, ni prehitevanje;
34. »prekoračena hitrost« je presežena hitrost, določena s prometnim pravilom ali prometno signalizacijo. Prekoračena hitrost je lahko trenutna ali povprečna hitrost na določenem odseku, izmerjena ali ugotovljena z ustreznimi tehničnimi sredstvi ali napravami;
35. »prometni tok« je več vozil (prometni tok vozil) ali pešcev (prometni tok pešcev), ki se po cesti gibljejo v isto smer;
36. »reakcijska pot« je pot, ki jo vozilo prevozi od trenutka, ko voznik zazna oviro pred vozilom, do trenutka, ko prične zavirati ali kako drugače ustrezno ukrepa;
37. »samodejna naprava ali sredstvo za nadzor prometa« je naprava ali sredstvo za nadzor prometa, ki omogoča slikovno dokumentiranje prekrška brez ustavljanja voznika motornega voznika;
38. »skupina otrok« je skupina najmanj petih predšolskih otrok ali otrok, ki obiskujejo osnovno šolo, in ki predstavljajo večino potnikov v motornem vozilu. Skupina petih ali več otrok iste družine in skupina petih ali več otrok, ki se prevaža v javnem linijskem prevozu potnikov, se ne šteje za skupino otrok;
39. »smerno vozišče brez označenih prometnih pasov« je vozišče ali njegov vzdolžni del, ki je namenjen vožnji vozil v eni smeri in kjer vodi v eno smer samo en prometni pas;
40. »smerno vozišče z označenimi prometnimi pasovi« je vozišče ali njegov vzdolžni del, ki je namenjen vožnji vozil v eni smeri in kjer vodita v eno smer dva ali več prometnih pasov;

41. »srečanje« je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki prihaja iz nasprotne smeri;
42. »točka možnega trčenja« je točka, kjer se poti udeležencev cestnega prometa, predvsem na križiščih, sekajo in na teh mestih lahko tudi dejansko pride do trčenja;
43. »udeleženec cestnega prometa oziroma udeleženka cestnega prometa (v nadaljnjem besedilu: udeleženec cestnega prometa)« je oseba, ki je na kakršen koli način udeležena v cestnem prometu;
44. »udeleženec prometne nesreče« je vsak udeleženec cestnega prometa, ki je s svojim ravnanjem pripomogel k nastanku prometne nesreče, in vsakdo, ki je v prometni nesreči utrpel materialno škodo ali je bil telesno poškodovan ali je zaradi posledic nesreče umrl;
45. »uradna oseba« je oseba, ki je z zakonom pooblaščen za opravljanje določenih nalog (npr. policisti, vojaški policisti, občinski redarji, inšpektorji, preiskovalni sodniki, državni tožilci idr.);
46. »ustavitev« je vsaka prekinitev vožnje za toliko časa, kot je potrebno, da vstopijo ali izstopijo potniki ali da se naloži oziroma razloži tovor ali odpravi okvara na vozilu;
47. »ustavljanje« je prehod vozila iz gibanja v mirujoče stanje;
48. »utripalke« so smerne svetilke, ki pomenijo hkratno delovanje smernih svetilk na desni ali na levi strani motornega vozila;
49. »varnostne utripalke« pomenijo hkratno delovanje vseh utripalk (smernih svetilk) na vozilu, ki opozarjajo, da vozilo trenutno pomeni posebno nevarnost za druge udeležence cestnega prometa;
50. »vlak« je katero koli železniško tirno vozilo, ki je konstruirano in namenjeno za vožnjo po železniški progi;
51. »vojaško vozilo« je motorno oziroma priklopno vozilo, označeno s predpisanimi oznakami slovenske ali tuje vojske;
52. »vožnja« pomeni upravljanje kolesa, kolesa s pomožnim motorjem, vprežnega vozila ali kakršnega koli motornega vozila;
53. »vožnja mimo« je vožnja mimo drugega udeleženca cestnega prometa, ki se ne premika, objekta ali ovire na vozišču;
54. »vprežno vozilo« je vozilo, ki ga vleče vprežna žival;
55. »zadnja meglenka« je zadnja svetilka za meglo, ki se uporablja za to, da se vozilo v gosti megli z zadnje strani prej opazi;
56. »zapuščeno vozilo« je motorno ali priklopno vozilo, parkirano na javni cesti ali na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet ali na drugi javni površini, ki ni namenjena prometu vozil in nima registrskih tablic ali ni registrirano več kot 30 dni in ni nerabno ali zavrženo motorno vozilo, ki mu je življenjska doba iztekla zaradi poškodb, starosti ali drugih razlogov in je zaradi tega postalo odpadek po merilih iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki;
57. »zasenčeni žaromet« je žaromet s kratkim svetlobnim pramenom, ki se uporablja za osvetlitev cestišča pred vozilom brez povzročanja neprijetne zaslepitve ali neugodja nasproti prihajajočih voznikov in drugih udeležencev cestnega prometa;
58. »zavorna pot« je pot, ki jo vozilo prevozi od začetka zaviranja do popolne ustavitve;
59. »zimske razmere« so na cesti ali njenem delu takrat, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali ko je vozišče zasneženo, zaledenelo (ledna deska) ali poledenelo (poledica);
60. »zmanjšana vidljivost« pomeni, da je vidna razdalja zaradi megle, dima, dežja, sneženja ali drugih podobnih okoliščin krajša od poti ustavljanja pri gibanju z najvišjo dovoljeno hitrostjo.

(2) Drugi izrazi o vozilih, voznikih, učiteljih vožnje, spremljevalcih, otrocih, mladoletnikih, cestah, delih ali vrstah cest imajo v tem zakonu enak pomen, kot ga določajo predpisi o motornih vozilih, voznikih, postopku o prekršku, javnih cestah, ter prevozi v cestnem prometu in meroslovju.

15. člen
(pooblastila občinskega redarstva)

(1) Občinski redarji na cestah v naselju, na občinskih cestah zunaj naselja in nekategoriziranih cestah zunaj naselja, ki se uporabljajo za javni cestni promet, izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

- 5. člena (varstvo okolja),
- 7. člena (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov),
- prvega in drugega odstavka 16. člena (listine, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa, razen listine o tovoru in pri opravljanju prevoza skupine otrok, potrdila o poklicnih voznških izkušnjah),
- 17. člena (izločitev vozila iz prometa),
- 18. člena (čas trajanja izločitve iz prometa),
- 19. člena (odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila),
- 27. člena (dolžnost upoštevanja pravil),
- 31. člena (območje umirjenega prometa),
- 32. člena (območje za pešce),
- 33. člena (varnostni pas),
- 34. člena (zaščitna čelada),
- 35. člena (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila),
- 37. člena (vožnja z vozilom po cesti),
- 41. člena (vožnja z vozilom na prehodu za pešce),
- 46. člena (najvišje dovoljene hitrosti),
- 47. člena (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil),
- 61. člena (odpiranje vrat vozila),
- 62. člena (zapustitev vozila),
- 63. člena (označitev ustavljenih vozil),
- 65. člena (ustavitev in parkiranje),
- 67. člena (parkiranje na parkirnem mestu označenem za invalide),
- 68. člena (območja kratkotrajnega parkiranja),
- 69. člena (izjeme parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno),
- 77. člena (pogoji za nalaganje in razlaganje tovara na cesti),
- 78. člena (pogoji za opravljanje gospodarske vožnje),
- 83. člena (udeležba pešcev v cestnem prometu),
- 84. člena (označitev pešcev),
- petega in šestega odstavka 87. člena (varstva otrok),
- 88. člena, razen nad določbo sedmega in devetega odstavka tega člena (prevoz oseb),
- 92. člena (jahač, gonič in vodič živali v prometu ter pogoji za udeležbo živali v cestnem prometu),
- 93. člena (kolesa in kolesa s pomožnim motorjem),
- 94. člena (vožnja voznikov koles z licenco),
- 95. člena (pogoji za udeležbo motornih koles in mopedov v cestnem prometu),
- 97. člena (pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu),
- 98. člena (prometna signalizacija),
- 99. člena (svetlobni prometni znaki).

(2) Občinski redarji izvajajo nadzor nad 46. in 47. členom tega zakona izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, pri tem pa nimajo pravice ustaviti voznika.

(3) Občinski redarji na cestah v naselju, na občinskih cestah zunaj naselja in nekategoriziranih cestah zunaj naselja, ki se uporabljajo za javni cestni promet, urejajo promet, izvajajo ukrepe, določene s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi, ki urejajo promet v skladu s tem zakonom.

23. člen
(zaseg motornega vozila)

(1) Policist zaseže vozniku motorno vozilo, s katerim je bil zaloten pri storitvi hujšega prekrška in je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

1. če je bil storilec kot voznik motornega vozila v zadnjih dveh letih najmanj trikrat pravnomočno kaznovan za prekršek:

- vožnje pod vplivom alkohola,

- vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi;

2. če se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila,

3. če je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje, se mu izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja,

4. če je storilec kljub prepovedi nadaljnje vožnje vožnjo nadaljeval ali ponovil prekršek, zaradi katerega mu je bila prepovedana nadaljnja vožnja.

(2) Zaseženo motorno vozilo je treba takoj oddati sodišču, ki je pristojno za postopek o prekršku, lahko pa se do izdaje sodbe o prekršku hrani pri policiji.

(3) Ob zasegu vozila policija odvzame registrske tablice vozila in jih pošlje upravni enoti, kjer ima lastnik vozila prebivališče ali sedež. Upravna enota podatek o zasegu vozila vnese v evidenco registriranih vozil, ob vrnitvi vozila lastniku pa ta vpis izbriše.

(4) Za hujši prekršek se šteje prekršek, za katerega je predpisana globa najmanj 700 eurov in stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila.

24. člen
(pridržanje)

(1) Policist pridrži voznika motornega vozila:

1. pri katerem je bilo s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola ugotovljeno, da ima v organizmu več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka,

2. ki odkloni preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola ali strokovni pregled,

3. ki oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku in mu policist odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku, pri katerem se ugotovi najmanj vrednost iz 1. točke tega odstavka, ali ki oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, pri katerem se ugotovi najmanj vrednost iz 1. točke tega odstavka in mu policist odredi strokovni pregled,

4. ki ne podpiše zapisnika o preizkusu alkoholiziranosti in mu policist odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku, pri katerem se ugotovi najmanj vrednost iz 1. točke tega odstavka, ali ki ne podpiše zapisnika o preizkusu alkoholiziranosti, pri katerem se ugotovi najmanj vrednost iz 1. točke tega odstavka in mu policist odredi strokovni pregled,

5. pri katerem je bila s preizkusom z napravo ali s sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu ugotovljena prisotnost teh snovi, ali je bil na podlagi predpisanega postopka za prepoznavo znakov oziroma simptomov prepoznan znak ali simptom, ki je posledica teh snovi v organizmu, in so bili pri zdravniškem pregledu zaznani znaki motenj, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu,

6. ki je odklonil sodelovanje pri preizkusu z napravo ali s sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu,

ali pri predpisanem postopku za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica teh snovi v organizmu, ali če preizkusa ali postopka ni bilo mogoče opraviti zaradi drugega razloga in so bili pri zdravniškem pregledu zaznani znaki motenj, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu, ali

7. ki zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka ne more opraviti preizkusa alkoholiziranosti ali preizkusa ne opravi po navodilih proizvajalca in so bili pri zdravniškem pregledu zaznani znaki motenj, ki lahko povzročijo nezanesljivo ravnanje v prometu.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena policist pridržanja ne odredi, če je mogoče na drug ustrezen način preprečiti udeležbo voznika motornega vozila v cestnem prometu, pri čemer policist upošteva med postopkom ugotovljene objektivne in subjektivne okoliščine, zlasti ravnanje voznika motornega vozila med postopkom in ugotovljeno količino alkohola. Za ustrezen način preprečitve udeležbe voznika motornega vozila v cestnem prometu se šteje:

1. če se vozniku motornega vozila ob izpolnjevanju pogojev iz 23. člena tega zakona začasno zaseže vozilo,

2. če je kraj postopka neposredno pred objektom, v katerem voznik motornega vozila dejansko biva in če voznik motornega vozila to dejstvo verjetno izkaže in če je iz okoliščin mogoče sklepati, da je tja namenjen in da ne bo nadaljeval z vožnjo, ali

3. če je zagotovljen prevoz voznika motornega vozila na naslov, na katerem dejansko biva.

(3) Pridržanje voznika motornega vozila iz tega člena traja največ 12 ur, vendar ne manj kot 6 ur, pri čemer se upošteva ravnanje voznika motornega vozila v času pridržanja in ugotovljena količina alkohola.

(4) Pridržanje v primerih iz prvega odstavka tega člena policist odredi, ko zaključi zapisnik za ugotavljanje psihofizičnega stanja voznika motornega vozila. V čas pridržanja se šteje tudi čas trajanja policijskega postopka do odreditve pridržanja.

(5) Za postopek pridržanja ter pravice pridržane osebe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopek o prekršku.

27. člen

(dolžnost upoštevanja pravil)

(1) Udeleženci cestnega prometa se morajo ravnati po prometnih pravilih, razen:

1. če je drugače določeno s prometno signalizacijo;

2. če drugače odredi policist ali vojaški policist;

3. če v skladu s pooblastili drugače odredi občinski redar, inšpektor ali druga pooblaščen uradna oseba.

(2) Znaki, ukazi in odredbe, ki jih dajejo pooblaščen uradne osebe, razveljavijo prometna pravila in prometno signalizacijo.

(3) Na cesti se lahko za določeno obdobje, ki ne sme biti krajše od treh mesecev in daljše od enega leta, določi prometna ureditev, ki dovoli, omeji ali obveže udeležence cestnega prometa k ravnanju, ki je lahko v nasprotju s prometnimi pravili, določenimi s tem zakonom (eksperiment). Eksperimentalna prometna ureditev mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo na način, ki omogoča vsem udeležencem cestnega prometa nedvoumno in varno udeležbo v cestnem prometu.

(4) Udeleženci cestnega prometa se morajo ravnati po ukazih oziroma odredbah pooblaščenih uradnih oseb, pri opravljanju nadzorstva nad določbami tega zakona.

(5) Ukazi oziroma odredbe, razen tistih, za katere je predpisana pisna oblika, se dajejo ustno.

(6) Voznik in potniki ne smejo izstopiti iz oziroma z vozila v času izvajanja uradnega postopka, dokler jim pooblaščen uradna oseba tega ne dovoli.

(7) Pooblaščen uradna oseba lahko odreja vozniku in potnikom tudi druge ukrepe za zagotovitev varnosti oziroma nemotenega poteka postopka.

(8) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec cestnega prometa, ki ne ravna po znaku ali ukazu oziroma odredbi pooblaščenega uradne osebe, ali ki ne upošteva prometne signalizacije, ki označuje eksperimentalno prometno ureditev, ali oseba, ki ravna v nasprotju z določbo šestega odstavka tega člena.

(9) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne ravna po predpisanem znaku, s katerim ga pooblaščen uradna oseba ustavlja ali ne upošteva njene odredbe o prepovedi nadaljnje vožnje, ali ki ne upošteva svetlobne prometne signalizacije, ki označuje eksperimentalno prometno ureditev.

(10) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki pooblaščen uradni osebi ne omogoči izvedbo postopka ter ukrepov, določenih v tem zakonu.